

ฟูลไบรท์ : เปิดประสบการณ์ใหม่ในต่างแดน

อับดุลรอฟา สาแล¹

สิ่งที่ทำทนายที่สุดสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย คือ การได้มีโอกาสไปหาประสบการณ์ในประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา ข้าพเจ้ามีความรู้สึกตื่นเต้นมากเมื่อรับทราบผลการพิจารณาจากมูลนิธิการศึกษาไทย อเมริกัน ว่าข้าพเจ้าได้รับทุนโครงการแลกเปลี่ยนผู้บริหาร (Fulbright Administrator Exchange Program) ไปดูงานที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ในระหว่างวันที่ 22 กันยายน - 6 พฤศจิกายน 2550 โดยมี Mr. Earl F Petit ผู้อำนวยการ Whiteriver Unified School District รัฐ Arizona เป็นคู่แลกเปลี่ยนในโครงการ

เมื่อกล่าวถึงรัฐ Arizona หลายคนอาจจะมีนึกถึงเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวอันลือชื่ออย่าง Grand Canyon เท่านั้น ทั้งๆ ที่นี่เป็นดินแดนที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีชาวพื้นเมืองเผ่าต่างๆ ที่ยังรักษาเอกลักษณ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมอยู่ สถานที่ที่ข้าพเจ้าได้ไปดูงานประจำคือหมู่บ้าน Whiteriver อยู่ในเขตอนุรักษณ์ชนเผ่าพื้นเมือง Apache ที่ยังอนุรักษณ์วัฒนธรรมดั้งเดิมและมีทัศนียภาพที่งดงาม สมบูรณ์เพราะอยู่ในหุบเขาท่ามกลางไม้พุ่มเล็ก ๆ สลับกับทิวสน และต้นกระบองเพชร ที่ยื่นหยัดท่ามกลางความร้อนจัดของอากาศในเวลากลางวันและความหนาวเหน็บของอากาศในเวลากลางคืน ชนเผ่าพื้นเมืองนี้ได้รับค่า

เลี้ยงชีพจากรัฐบาลกลางทุกคนและส่วนใหญ่ไม่นิยมที่จะทำงานอื่นรองรับ

เมื่อเดินทางไปถึงหมู่บ้านแห่งนี้ ข้าพเจ้าได้รับการต้อนรับจากเพื่อนครูที่นั่นและได้รับเกียรติให้เป็นบุคลากรเต็มเวลาของโรงเรียน Alchessay High School ซึ่งมีนักเรียนประมาณ 800 คน และมีครูและบุคลากร 45 คน ความประทับใจยิ่งเพิ่มทวีคูณเมื่อได้รับการต้อนรับที่อบอุ่นทำให้ลดความประหม่าและเป็นแรงบันดาลใจอย่างดีในการหาประสบการณ์ทางวิชาการและวัฒนธรรม ณ ดินแดนแห่งนี้ ภาพการแสดงของชาวพื้นเมือง ในวัน Indian Day เป็นประสบการณ์ที่ตรึงตราตรึงใจไม่รู้ลืม การแสดงได้สะท้อนวิถีชีวิตของชาวพื้นเมือง Apache เป็นอย่างดี ในวันต่อมาข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปเข้าร่วมประชุม NAFIS 2007 ที่กรุง Washington DC ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อเตรียมเสนองบประมาณปี 2008-2009 สำหรับโรงเรียนที่ยังล้าหลังในเขตอนุรักษณ์ชนเผ่าพื้นเมืองต่างๆ และข้าพเจ้าได้มีโอกาสพบกับ Mr. Rick Renzi วุฒิสมาชิกจากรัฐ Arizona ที่อาคารรัฐสภาเพื่อขอช่วยผลักดันเรื่องงบประมาณสำหรับโรงเรียนในกลุ่มนี้ด้วย เมื่อเดินทางกลับไปหมู่บ้าน Whiteriver ก็ได้เห็นบรรยากาศการจัดขบวนพาเหรดฤดูใบไม้ร่วงที่เน้นการอนุรักษณ์สิ่งแวดล้อม การจัดขบวนพาเหรดตามเทศกาลต่างๆ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ชาวอเมริกันจัดขึ้นอยู่เสมอๆ เป็นการจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อพบปะสังสรรค์ของ

¹ อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชาวบ้านตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงผู้สูงอายุ กิจกรรมนี้สร้างรอยยิ้มและความสนุกสนานตลอดงาน

ต่อมาได้เดินทางไปเมือง Phoenix เพื่อไปประชุมเรื่องบทบาทของรัฐ Arizona ในการพัฒนาเยาวชนด้านการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อรองรับการแข่งขันกับนานาประเทศในเวทีโลก เพราะเป็นที่ยอมรับว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศใดๆ ก็ย่อมเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์การเมืองของประเทศนั้นๆ ไปด้วยซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการติดต่อทางการทูต การค้าและการลงทุน เมื่อเดินทางกลับมาถึงหมู่บ้าน Whiteriver ก็ได้เข้าร่วมประชุม คณะกรรมการบริหารโรงเรียน (School board) และข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์ ท่ามกลางผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน การประชุมคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบนโยบายและการดำเนินงานกิจกรรมของโรงเรียน นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสนำเสนอในที่ประชุมเกี่ยวกับระบบการศึกษาของประเทศไทยให้ที่ประชุมรับทราบด้วย หลังจากนั้นเสนอเสร็จแล้วมีคุณชายท่านหนึ่งเดินเข้ามาหาและถามด้วยความสงสัยว่า Thailand เป็นประเทศเดียวกับ Siam หรือเปล่า คำถามนี้แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้มีความสัมพันธ์กับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลานานแล้ว

สัปดาห์ต่อมาข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมชมโรงเรียน Alternative School ซึ่งเป็นโรงเรียนสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อนและต้องการเพิ่มเติมความรู้กับนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนในชั้นเรียนปกติได้เนื่องจากมีภาระต้องดูแลครอบครัว โดยนักเรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเองจากคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่รัฐ Arizona เตรียมการไว้ให้ ซึ่งจะมีครูจากโรงเรียน Alchেসay High School เวียนมาประจำการเป็นช่วงๆ ตั้งแต่เวลา 07.00 น.-20.00 น. ทุกวัน

จะหยุดเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ และจะมีการสอบปลายภาคด้วยระบบคอมพิวเตอร์เช่นกัน จากนั้นจะส่งผลการเรียนไปยังโรงเรียน Alchেসay High School เพื่อเก็บรวบรวมให้ครบตามหลักสูตร และนักเรียนจะได้รับประกาศนียบัตรจบหลักสูตรจากโรงเรียนแห่งนี้ด้วย การไปดูงานที่โรงเรียนประถมศึกษาก็เป็นอีกประสบการณ์หนึ่งที่ประทับใจ คือ โรงเรียนจะจัดการเรียนการสอนตามความสามารถของนักเรียนโดยไม่ยึดตามระดับชั้นเป็นหลัก หากนักเรียนมีความรู้ความสามารถที่สูงกว่าในรายวิชาใดก็สามารถเข้าไปเรียนในรายวิชานั้นกับนักเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นในโรงเรียนแห่งนี้มีครูผู้ช่วยทำหน้าที่แปลเป็นภาษามือให้กับนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน เป็นการสะท้อนให้เห็นการเอาใจใส่ของโรงเรียนที่มีต่อนักเรียนกลุ่มนี้เป็นอย่างยิ่ง และแสดงออกถึงความเสมอภาคของการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาด้วย

อนึ่ง การได้เรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาและวัฒนธรรมอย่างเดียวกจะไม่ใช่ครอบคลุมการทัศนศึกษาครั้งนี้ทั้งหมดได้ การได้มีโอกาสชื่นชมทัศนียภาพและภูมิประเทศก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ต้องทำอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจึงตัดสินใจไปเยี่ยมชมความงามของสถานที่ที่ได้รับการกล่าวขานไปทั่วโลก นั่นก็คือ Grand Canyon การเดินทางไปเยือนสถานที่แห่งนี้ไปได้ 2 ทาง คือทางรถยนต์และรถไฟ แต่ข้าพเจ้าขอเลือกเดินทางโดยรถไฟเนื่องจากต้องการชมความงามของทัศนียภาพของชนบทในบริเวณนี้ เมื่อเดินทางไปถึงที่แห่งนี้ข้าพเจ้าไม่ผิดหวังกับภาพที่ปรากฏต่อหน้าเลย รู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้มาก สัปดาห์ต่อมา ข้าพเจ้าได้เดินทางไปยังเมือง Tuson ที่อยู่ทางภาคใต้ของเมือง Phoenix ใกล้ชายแดนประเทศเม็กซิโก เพื่อเข้าร่วมประชุม เรื่อง Arizona Summit 21th Century Skills การประชุมในครั้งนี้ได้เน้นเรื่อง

ทักษะการใช้ชีวิตของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องอาศัยความเชี่ยวชาญทางคอมพิวเตอร์ กระบวนการคิด การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการสื่อสาร เป็นการเตรียมตัวเยาวชนรุ่นใหม่ในการดำเนินชีวิตในโลกแห่งอนาคต การประชุมสุดยอดที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้าร่วมคือ Superintendent Fall Conference 2007 ที่เมือง Prescott ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเมือง Phoenix เป็นการประชุมที่เน้นเรื่องการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเรียนรู้จากสังคมเป็นหลักซึ่งนักเรียนจะเรียนรู้มากขึ้น ถ้าครูได้จัดสภาพโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เต็มรูปแบบ ก่อนเดินทางกลับ ข้าพเจ้าได้เข้าร่วม

เทศกาล Halloween ที่เมือง Los Angeles ซึ่งเป็นเทศกาลที่ชาวอเมริกันให้ความสำคัญมากอีกเทศกาลหนึ่ง โดยมีกลุ่มเยาวชนแต่งกายเป็นภูติ ผี ปีศาจ และแต่งกายแฟนซีอื่นๆ อย่างตระการตาและมีบรรยากาศที่สนุกสนานตลอดคืน Halloween เลยทีเดียว

โครงการแลกเปลี่ยนนี้เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษา สังคม และวัฒนธรรมของชาวอเมริกันที่เปรียบเสมือนประตูสู่การเรียนรู้ และความเข้าใจซึ่งกันและกันในเรื่องความเหมือนและความแตกต่างที่มีอยู่ในสังคมอเมริกาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

